

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์พืช
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์พืช
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของการขยายพันธุ์พืช

การขยายพันธุ์พืช หมายถึง การเพิ่มปริมาณให้ต้นพืชมีจำนวนมากขึ้น และคงลักษณะพันธุ์ที่ต้องการไว้ให้ได้ปริมาณมากอย่างรวดเร็วและเพื่อดำรงสายพันธุ์ พืชชนิดต่าง ๆ ไว้ไม่ให้สูญพันธุ์

หลักการขยายพันธุ์พืช

สามารถแบ่งออกได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. แบบอาศัยเพศ ทำให้เกิดต้นใหม่โดยใช้เมล็ด

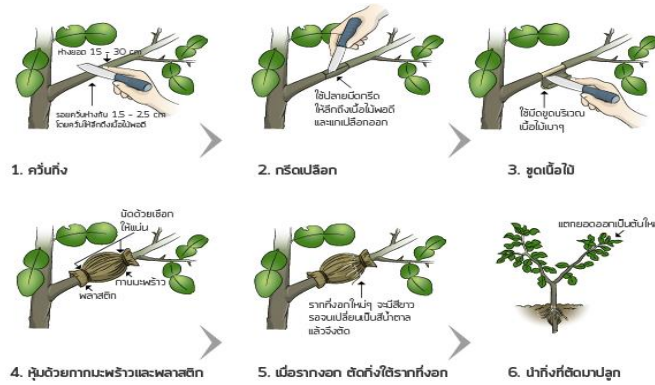

๒. แบบไม่อาศัยเพศ ทำให้เกิดต้นใหม่จากส่วนต่างๆ ของลำต้น

๒.๑ การตัดชำ คือ การทำให้ส่วนต่างๆ ของพืชออกรากได้ หลังจากที่ถูกตัดออกจากต้นแม่

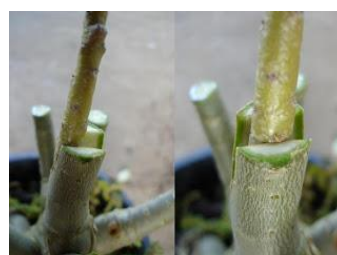
๒.๒. การตอนกิ่ง คือ การทำให้กิ่งออกราก ขณะที่ยังติดอยู่กับต้นเดิม เมื่อรากโตเต็มที่แล้วนำไปปลูกลงจะได้ผลเหมือนต้นใหม่

๒.๓. การติดตา คือการเชื่อมประสานส่วนของต้นพืชเข้าด้วยกัน เพื่อให้เจริญเป็นพืชต้นเดียวกัน โดยการนำแผ่นตาจากกิ่งพันธุ์ดี ไปติดบนต้นตอ การติดตาจะมีวิธีการทำ ๒ วิธี คือ วิธีการติดตาแบบลอกเนื้อไม้ และแบบไม่ลอกเนื้อไม้

๒.๔ การต่อกิ่ง คือ การเปลี่ยนยอดพันธุ์เดิมให้เป็นพันธุ์ดี โดยนำกิ่งพันธุ์ดี ที่มีตา ๒-๔ ตา นำมาติดบนต้นตอที่ปลูกลงอยู่

๒.๕ การทาบกิ่ง คือ การนำต้นพืชสองต้น ซึ่งต่างก็มีรากและยอดอยู่ มาทำการเชื่อมติดให้เป็นต้นเดียวกัน

ประโยชน์ของการขยายพันธุ์พืช

๑. ช่วยรักษาพันธุ์พืชที่มีอยู่ไม่ให้สูญหายหรือสูญพันธุ์ไป โดยเฉพาะพันธุ์ดั้งเดิม
๒. ทำให้เกิดพืชพันธุ์ใหม่ๆ ที่มีคุณสมบัติดีขึ้นกว่าพันธุ์เดิม เช่น มะม่วงอกร่องทองกะทิ ที่มีลักษณะหวานมัน ทุเรียนหมอนทองมีขนาดผลใหญ่ เนื้อหนา หวานกรอบ เป็นต้น
๓. ช่วยสร้างอาชีพ ทำให้เกิดรายได้ เช่น อาชีพรับจ้างขยายพันธุ์พืช อาชีพผลิตต้นพันธุ์พืชจำหน่าย
๔. ช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร เกษตรกรผู้เพาะปลูกหากสามารถขยายพันธุ์พืชปลูกเองได้ก็จะทำให้ต้นทุนผลิตพืชลดลง
๕. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การที่เรามีความรู้ มีทักษะในการขยายพันธุ์พืชทำให้สามารถขยายพันธุ์พืชที่ปลูกไว้บริโภคในบ้านด้วยตนเอง
๖. ช่วยให้เรามีความสุขและความภาคภูมิใจในตนเองที่สามารถสร้างพืชต้นใหม่ขึ้นมาได้